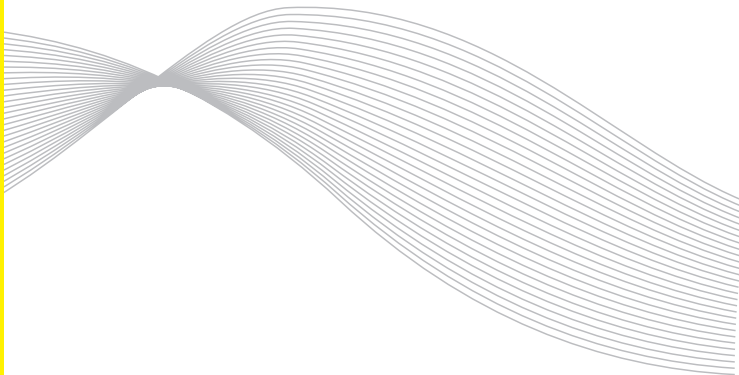

МТСП
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД
И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

**ПРАВИЛНИК ЗА БЕЗБЕДНОСТ
И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА НА
ВРАБОТЕНИТЕ ИЗЛОЖЕНИ
НА РИЗИК ОД БУЧАВА**

**ПРАВИЛНИК ЗА БЕЗБЕДНОСТ
И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА НА
ВРАБОТЕНИТЕ ИЗЛОЖЕНИ НА
РИЗИК ОД БУЧАВА**

Издавањето го поддржа
Меѓународната организација на трудот

ПРАВИЛНИК ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА НА ВРАБОТЕНИТЕ ИЗЛОЖЕНИ НА РИЗИК ОД БУЧАВА

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат минималните барања за заштита на вработените од ризици по нивното здравје и безбедност, кои настануваат или за кои постои можност да настанат од изложеност на бучава, а посебно од ризик по слухот.

Член 2

Одредбите на овој правилник се применуваат за активностите каде вработените се изложени или постои можност да бидат изложени на ризици од бучава за време на нивната работа.

Член 3

Одделни поими употребени во овој правилник го имаат следново значење:

1. “максимален притисок на звук (P_{peak})”: максимална вредност на моментален притисок на бучава со измерена “C” фреквенција;

2. “дневно ниво на изложување на бучава (L_{ex,8 h}) (dB(A) re 20 mPa)”; средно измерено време на нивоа на изложување за номинален осум-часовен работен ден дефинирано со меѓународниот стандард ISO 1999; 1990, точка 3.6. Тој ги содржи сите бучави присутни во работата, вклучувајќи ја и импулсивната бучава;

3. “неделно ниво на изложување на бучава (L_{ex,8 h}): средно измерено време на дневни нивоа на изложување на бучава за номинална недела од пет осум - часовни работни денови

дефинирано со меѓународниот стандард ISO 1999 :1990, точка 3.6 (забелешка 2).

Член 4

Граничните вредности на изложување и акционите вредности на изложување во однос на дневните нивоа на изложување на бучава и максималниот притисок на звукот, се утврдени на:

1. “ гранични вредности на изложување $L_{ex,8 h} = 87 \text{ dB}$ ”, односно $P_{peak} = 200 \text{ Pa}$ (1);
2. “горни акциони вредности на изложување $L_{ex,8 h} = 85 \text{ dB}$ ”, односно $P_{peak} = 140 \text{ Pa}$ (2);
3. “долни акциони вредности на изложување $L_{ex,8 h} = 80 \text{ dB}$ ”, односно $P_{peak} = 112 \text{ Pa}$ (3).

Во случај на примена на граничните вредности на изложување, при определувањето на ефективното изложување на вработениот треба да се земе во предвид ублажувањето добиено со користење на посебните штитници за слух кои ги носи вработениот. Акционите вредности на изложување не го земаат во предвид ефектот од користење на какви било штитници. Во точно одредени околности, за активности каде што дневното изложување на бучава значително варира од еден работен ден до друг, за примената на граничните вредности на изложување и акционите вредности на изложување, може да се користи неделното ниво на изложување на бучава на кој вработените се изложени, наместо дневното изложување на бучава, за да се одреди нивото на бучава на кое вработените се изложени под услов да:

- неделното ниво на изложување на бучава покажано со соодветно контролирање не ја надминува граничната вредност на изложување од 87 dB(A) , и

- се преземени соодветни мерки за да се намали на минимум, ризикот поврзан со овие активности.

Член 5

Од страна на работодавачот се проценува, и ако е потребно се мери нивото на бучава на кое се изложени вработените. Користените методи и апаратура треба да бидат приспособени на условите кои преовладуваат, посебно земајќи ги во предвид карактеристиките на бучавата што треба да се измери, должината на изложувањето, амбиенталните фактори и карактеристиките на мерниот апарат. Овие методи и мерниот апарат овозможуваат да се одредат параметрите наведени во член 3 од овој правилник, и да се одлучи дали во даден случај вредностите утврдени во член 4 од овој правилник се надминати. Користените методи може да вклучат земање мостри, кои се типични за личното изложување на еден вработен. Проценката и мерењето од став 1 на овој член се планираат и се вршат од страна на овластени правни или физички лица во соодветни интервали, според прописите за вршење на повремени прегледи и испитувања. Добиените податоци од проценката и мерењето за нивото на изложување на бучава, треба да бидат чувани во соодветна форма, за да може подоцна истите да се користат за консултации.

При проценката на резултатите од мерењето треба да се земат во предвид грешките во мерењето одредени во согласност со метролошката практика. При правење проценка на ризикот, од страна на работодавачот треба да се посвети посебно внимание во однос на:

- нивото, типот и времетраењето на изложувањето, вклучувајќи го и секое изложување на импулсивна бучава;

- граничните вредности на изложување и акционите вредности на изложување, утврдени во член 4 од овој правилник ;

- сите ефекти врз здравјето и безбедноста на вработените кои припаѓаат на групи посебно чувствителни на ризик;

- сите ефекти врз здравјето и безбедноста на вработените кои произлегуваат од интеракциите меѓу бучавата и ототоксичните материи поврзани со работата, и меѓу бучавата и вибрациите, до колку е технички изводливо;

- сите индиректни ефекти врз здравјето и безбедноста на вработените кои произлегуваат од интеракции меѓу бучавата и сигналите за предупредување или други звуци што треба да се следат за да се намали ризикот од несреќни случаи;

- информации за испуштање на бучава доставени од производителите на опремата за работа;

- постоењето алтернативна опрема за работа предвидена да го намали испуштањето на бучава;

- продолжување на изложување на бучава по работното време на одговорност на работодавачот;

- соодветни информации добиени од здравствен преглед, вклучувајќи што е можно повеќе и објавени информации;

- можност за користење штитници за слух со соодветни карактеристики за придушвање.

Од страна на работодавачот се прави проценка на ризикот според Законот за безбедност и здравје при работа („Службен весник на Република Македонија, бр. 92/07), и треба да се утврди кои мерки треба да бидат преземени според членовите 6, 7, 8 и 9 на овој правилник. Проценката на ризикот треба да биде објавена на одреден медиум според прописите за здравствената заштита и практика. Проценката на ризикот треба редовно уредно да се води, а посебно ако имало значајни промени кој би ја направила застарена, или кога резултатите од здравствениот преглед покажуваат дека тоа е неопходно да се направи.

Член 6

Ризиците кои произлегуваат од изложувањето на бучава, треба да бидат отстранети во нивниот извор или да се намалат на минимум, водејќи сметка за техничкиот напредок и достапноста на мерките за контрола на ризиците. Намалувањето на таквите ризици треба да биде засновано на општите принципи за превентива според Законот за безбедност и здравје при работа, а посебно се земаат предвид:

а. други начини за работа каде има помало изложување на бучава;

б. избор на соодветна опрема за работа ,земајќи ја предвид работата што треба да се заврши, создавање на што помалку бучава и, вклучувајќи ја и можноста за користење на опрема за работа од страна на вработените во согласност со одредбите на Правилникот за безбедност и здравје при употреба на опрема за работа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 116/07) кои имаат цел и влијаат врз ограничување на изложувањето на бучавата;

в. проектот и планот на работните места и пунктови;

г. соодветни информации и обука за да ги упатат вработените како правилно да ја користат опремата за работа за да го намалат нивното изложување на бучава на минимум;

д. намалување на бучавата со помош на технички средства со:

- намалување на авионските бучави, на пример со штитници, прегради, и покривачи за апсорбирање на бучавата;

- намалување на бучавата во самата конструкција ,на пример со придушување или изолација;

ѓ. соодветни програми за одржување на опремата за работа, работното место и системите на работните места;

е. организација на работата за да се намали бучавата со:

- ограничување на времетраењето и јачината на изложување;
- соодветни работни распореди со погодни периоди за одмор.

Врз основа на проценка на ризикот наведен во член 5 на овој правилник, ако се надминат горните акциони вредности на изложување, од страна на работодавачот се прави и спроведува програма за технички и/или организациони мерки предвидени за намалување на бучавата, земајќи ги посебно предвид мерките наведени во став 1 на овој член. Врз основа на проценка на ризикот во членот 5 на овој правилник, работните места каде што постои веројатност вработените да бидат изложени на бучава која ги надминува горните акциони вредности на изложување, се ограничуваат и се обележуваат со соодветни знаци, а пристапот до нив треба да е забранет во случаи кога е технички изводливо и ризикот од изложување го оправдува тоа. Во случаи каде што поради природата на активноста, еден вработен има корист од употребата на капацитетите за одмор на одговорност на работодавачот, бучавата во овие капацитети се намалува на ниво дозволено за нивната намена и условите на користење. Мерките утврдени во овој член, работодавачот треба да ги приспособува на барањата на вработените кои припаѓаат на групи посебно чувствителни на ризик.

Член 7

Ако ризиците кои произлегуваат од изложување на бучава не може да се спречат со други средства, тогаш постои можност вработените да добијат и користат соодветни, правилно приспособени штитници за слух, во согласност со Правилни-

кот за личната заштитна опрема која вработените ја употребуваат во работата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 116/07) и според следниве услови:

- во случаи кога изложувањето на бучава ги надминува долните акциони вредности на изложување, работодавачот им овозможува на вработените да користат посебни штитници за слух;

- во случаи кога изложувањето на бучава е еднакво или поголемо од горните акциони вредности на изложување, се користат посебни штитници за слух;

- посебните штитници за слух се избираат така да го спречат ризикот по слухот или да го намалат ризикот на минимум;

Од страна на работодавачот се обезбедува носење на штитници за слухот и контролирање на ефикасноста на мерките превземени во согласност со овој член.

Член 8

Изложувањето на вработениот на бучава одредено во согласност со член 4 алинеја 2 на овој правилник, не треба да ја надмине граничната вредност на изложување.

Ако се откријат изложувања над граничните вредности на изложување од оние утврдени со овој правилник, од страна на работодавачот треба:

- да се превземат итни мерки за да се намали изложувањето под граничните вредности на изложување;

- да се утврдат причините поради кои настанало прекумерното изложување, и

- да се менуваат мерките за заштита и превенција за да се избегне повторно случување.

Член 9

Од страна на работодавачот треба да се обезбеди вработените и/или нивните претставници кои се изложени на бучава при работа, а која е еднаква или е над долните акциони вредности на изложување, да добијат информации и обука во врска со ризиците кои произлегуваат од изложувањето на бучава, а посебно за:

- природата на таквите ризици;
- мерките за отстранување или намалување на минимум на ризиците од бучава, вклучувајќи ги и околностите во кои се применуваат;
- граничните вредности на изложување и акционите вредности на изложување утврдени во член 4 од овој правилник;
- резултатите од проценката и мерењето на бучавата направени во согласност со член 5 од овој правилник, заедно со објаснување за нивната важност и потенцијалните ризици;
- правилно користење на штитниците за слух;
- зошто и како да се откријат и соопштат знаците за оштетување на слухот;
- околностите во кои вработените имаат право на здравствен преглед и целта на здравствениот преглед во согласност со Законот за безбедност и здравје при работа и
- безбедни работни практики за да се намали на минимум изложувањето на бучава.

Член 10

Вработените и нивните претставници треба да се консултираат и да учествуваат во решавањето за сите прашања уредени во согласност со Законот за безбедност и здравје при работа, а посебно за:

- проценката на ризикот и утврдување на мерки што треба

да се преземат според член 5 на овој правилник;

- планирани акции за отстранување или намалување на ризиците кои произлегуваат од изложување на бучава според член 6 на овој правилник, и

- избор на посебни штитници за слух според член 7 став 1 алинеја 2 од овој правилник.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник, престанува да се применува Правилникот за општите мерки и нормативи за заштитата при работата од бука во работните простории („Сл. лист на СФРЈ“ бр. 29/71).

Член 12

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Објавен во Службен Весник на Р. Македонија бр. 21/2008

International
Labour
Organization

Издавањето го поддржа
Меѓународната организација на трудот